

gemeente Roermond

uw nummer

uw datum

ons nummer 34497-2025
onze datum 18 maart 2025
verzonden **19 MAART 2025**
inlichtingen bij D Hendrix
cluster Leefbaarheid en veiligheid
doorkiesnr. 0475 - 359 525

AAN

de leden van de gemeenteraad

bijlage(n) UVP 2025
betreffende raadsinformatiebrief inzake UVP integrale veiligheid 2025

Geachte leden,

In de bijlage treft u het Uitvoeringsplan (UVP) integrale veiligheid 2025 aan. Hiermee geven we invulling aan de tweede jaarschijf (2025) van het door uw raad vastgesteld Integraal veiligheidsplan (IVP) 2024-2027.

We sturen strategisch op de middellange termijn via een programmatische aanpak op de drie geprioriteerde thema's: ondermijning, maatschappelijke onrust en digitale veiligheid. Hierbij volgen we de in het IVP beschreven Doelen – Inspanningen – Netwerk (DIN) methode. In bijgevoegd UVP integrale veiligheid 2025 leest u per strategisch thema welke inspanningen in 2024 zijn gerealiseerd en wat onze inzet in 2025 gaat zijn. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat we er niet alleen voor aan de lat staan. Alleen door een integrale aanpak en commitment van de betrokken veiligheidspartners zijn we in staat om de leefbaarheid en veiligheid in de wijken en buurten naar een hoger niveau te tillen. Dat blijkt ook uit de ingezette acties waarbij vooral geïnvesteerd is op het verbeteren van de samenwerking, onze informatiepositie, het uitbreiden en onderhouden van het netwerk en toe te werken naar een integrale aanpak.

Gezien de grote uitdagingen waarvoor de gemeente en betrokken veiligheidspartners, zoals de politie, staan zijn inzet van formatie, middelen en goed georganiseerde processen nodig om de grote veiligheidsopgaven aan te pakken. Daarnaast dienen we de basis op orde te krijgen. Dit zijn basis randvoorwaarden om de ambitie waar te kunnen maken. Het jaar 2025 zal dan ook in het teken staan van de **'basis op orde'** krijgen.

Naast deze prioriteiten zijn er andere en **reguliere onderwerpen** die integraal worden opgepakt. Denk hierbij aan het majeure coffeeshopdossier, het terugdringen van High Impact Crimes (HIC), de unieke aanpak veiligheid en leefbaarheid op en rond de Maasplassen, aanpak van huiselijk geweld en de nazorg ex-gedetineerden. Stuk voor stuk onderwerpen die onderdeel uitmaken van de openbare orde en veiligheid en waar structureel inzet op plaatsvindt. Hoogwater en droogte vragen voortdurend om anticipatie, onder meer op het vlak van de crisisbeheersing. Complexen opgaven zoals de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne, het verhogen van het landelijke dreigingsniveau rondom de kans op aanslagen in Nederland, en dus ook in Roermond, vragen om extra aandacht en alertheid vanuit het cluster veiligheid en de Roermondse samenleving als geheel.

Prioriteiten stellen en het maken van scherpe keuzes is nodig, omdat er altijd meer vraagstukken zijn dan beschikbare capaciteit.

Het thema 'Jeugd' loopt als rode draad door de drie strategische thema's. Met het uitvallen van de beleidsadviseur op het thema jeugd zijn de in 2024 voorgenomen inspanningen nog niet bereikt. Met de start van de nieuwe beleidsmedewerker op dit thema wordt hier in 2025 prioriteit aan gegeven. Deze medewerker gaat onder andere aan de slag met het convenant school en veiligheid en het vastleggen van de groepsaankpak in proces en de borging in een convenant.

De gemeente Roermond hanteert ten aanzien van alle veiligheidsthema's een methodiek van signaleren, voorkomen en begrenzen. Met deze methodiek wordt een combinatie van preventie en repressie bewerkstelligd waarin we ook uiting geven aan vriendelijk waar het kan, hard waar het moet. Zo zetten we in 2025 stevig in op de aanpak Preventie met Gezag met de middelen die we hiervoor vanuit het Rijk ontvangen (2024-2027): een actieplan om te voorkomen dat jongeren tussen de 8 en 27 jaar in aanraking komen met criminaliteit of daarin doorgroeien.

Resultaten 2024 en doorkijk 2025

In 2024 zijn veel inspanningen gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelstellingen uit het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027. Toch blijft de uitdaging groot om te balanceren tussen de dagelijkse, acute, wettelijk verplichte openbare orde vraagstukken (basis veiligheid) en de inzet op de ontwikkeling binnen de drie geprioriteerde thema's. In combinatie met een aantal personeelsswisselingen inherent aan de huidige arbeidsmarkt, is gebleken dat vooral in de basisveiligheid een grote opgave ligt met betrekking tot het beschrijven en/of actualiseren van werkprocessen, samenwerkingsafspraken en beleidsstukken. Dit betekent dat in 2025 met name geïnvesteerd wordt op inspanningen die bijdragen aan de overkoepelende ambitie uit het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027: **'de basis op orde'**.

Om uw raad mee te nemen in de processen, ontwikkelingen en actuele zaken die betrekking hebben op de geprioriteerde thema's uit het IVP 2024-2027, zullen in juni en in het najaar 2025 raadsinformatieavonden georganiseerd worden.

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

J. van Putten

de burgemeester,

Y.F.W. Hoogtanders

Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2025

Roermond is een **veilige, weerbare, leefbare en aantrekkelijke** stad voor iedereen, behalve voor criminelen. Vanuit **verbinding** en **vertrouwen** werkt de gemeente samen met alle inwoners en partijen om de normen en (voor)waarden die nodig zijn om een veilig en prettig leefklimaat te waarborgen.

06 maart 2025

Inhoudsopgave

Deel 1 Inleiding	3
Deel 2 De veiligheidsaanpak 2024 in Vogelvlucht	5
Deel 3 Een brede inzet met accenten 2024-2027	6
Deel 4 IVP en UVP: resultaten accentaanpak 2024 en doorkijk 2025	7
4.1 Basis op orde	7
4.1.1 DIN Basis op orde	7
4.1.2 Gerealiseerde inspanningen 2024	8
4.1.3 Geprioriteerde inspanningen 2025	9
4.2 Ondernijning	10
4.2.2 Gerealiseerde inspanningen 2024	11
4.2.3 Geprioriteerde inspanningen 2025	12
4.3 Digitale veiligheid	14
4.3.1 DIN Digitale veiligheid	14
4.3.2 Gerealiseerde inspanningen 2024	15
4.3.3 Geprioriteerde inspanningen 2025	15
4.4 Maatschappelijke onrust	16
4.4.1 DIN Maatschappelijke onrust	17
4.4.2 Gerealiseerde inspanningen 2024	17
4.4.3 Geprioriteerde inspanningen 2025	18
Bijlage 1 Overzicht veiligheidsvelden en thema's 'Basisveiligheid'	19
Bijlage 2 'Basisveiligheid': inzet op brede veiligheidsthema's 2025	20
1.1. Sociale kwaliteit:	20
1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en High Impact Crimes (HIC) criminaliteit:	20
1.4 Subjectieve veiligheid / veiligheidsgevoel:	20
2.1 Veilig winkelgebied:	21
2.2 Veilige bedrijventerreinen:	21
2.4 Veilige evenementen:	21
2.5 Veilig toerisme:	21
3.3 Jeugd, alcohol en drugs:	21
4.1 Verkeersveiligheid:	21
4.4 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing:	21
5.1 Polarisation en Radicalisering:	22
5.2 Georganiseerde/Ondernijnde Criminaliteit:	22

Deel 1 Inleiding

Integraal Veiligheidsplan 2024-2027

Het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 (hierna: IVP) is vastgesteld door de gemeenteraad van Roermond. Hiermee is de ambitie met bijbehorende doelen voor de komende jaren inzichtelijk gemaakt:

“Roermond is een veilige, weerbare, leefbare en aantrekkelijke stad voor iedereen, behalve voor criminelen. Vanuit verbinding en vertrouwen werkt de gemeente samen met alle inwoners en partijen om de normen en (voor)waarden die nodig zijn om een veilig en prettig leef-, werk- en ondernemingsklimaat te waarborgen.”

Naast de investeringen in de basis veiligheid in onze wijken, sturen we strategisch op de middellange termijn via een programmatische aanpak op de in het IVP 2024-2027 geprioriteerde thema's:

1. Ondermijning.
2. Maatschappelijke onrust.
3. Digitale veiligheid.

Het IVP wordt vervolgens vertaald naar **jaarlijkse uitvoeringsplannen** (UVP) die door het college worden vastgesteld. In dit document beschrijven we enerzijds de geleverde inspanningen in 2024 en presenteren we het UVP integrale veiligheid voor 2025. Hierbij volgen we de in het IVP beschreven Doelen – Inspanningen – Netwerk (DIN) methode. Alle thema's worden volgens de lijnen signaleren, voorkomen en begrenzen uitgewerkt.

In het IVP is veel aandacht besteed aan de **basis op orde**. Immers een goed IVP structureert de samenwerking tussen gemeente en veiligheidspartners om gericht te werken aan de lokale veiligheid. Inzet van formatie, middelen en goed georganiseerde processen zijn nodig om de grote veiligheidsopgaven aan te pakken. Dit zijn basis randvoorwaarden om de ambitie waar te kunnen maken. In het UVP integrale veiligheid 2024 en 2025 is een substantieel deel van de inzet gericht op het inrichten van de randvoorwaarden.

Naast deze prioriteiten in dit plan zijn er andere en **reguliere onderwerpen** die integraal worden opgepakt. Denk hierbij aan de aanpak overlast coffeeshops, het terugdringen van High Impact Crimes (HIC), de unieke aanpak veiligheid en leefbaarheid op en rond de Maasplassen, aanpak van huiselijk geweld en de nazorg ex-gedetineerden. Stuk voor stuk onderwerpen die onderdeel uitmaken van de openbare orde en veiligheid en waar structureel inzet op plaatsvindt. Hoogwater en droogte vragen voortdurend om anticipatie, onder meer op het vlak van de crisisbeheersing. Complexen opgaven zoals de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne, het verhogen van het landelijke dreigingsniveau rondom de kans op aanslagen in Nederland, en dus ook in Roermond, vragen om extra aandacht en alertheid vanuit het cluster veiligheid en de Roermondse samenleving als geheel.

Prioriteiten stellen en het maken van scherpe keuzes is nodig, omdat er altijd meer vraagstukken zijn dan beschikbare capaciteit.

Het thema 'Jeugd' loopt als rode draad door de drie strategische thema's. Met het uitvallen van de beleidsadviseur op het thema jeugd zijn de voorgenomen inspanningen nog niet bereikt. Met de start van de nieuwe beleidsmedewerker op dit thema wordt hier in 2025 prioriteit aan gegeven. Deze medewerker gaat onder andere aan de slag met het convenant school en veiligheid en het vastleggen van de groepsaankpak in proces en de borging in een convenant.

De gemeente Roermond hanteert ten aanzien van alle veiligheidsthema's een methodiek van signaleren, voorkomen en begrenzen. Met deze methodiek wordt een combinatie van preventie en repressie bewerkstelligd waarin we ook uiting geven aan vriendelijk waar het kan, hard waar het moet. Deze methodiek van signaleren, voorkomen en begrenzen vindt zijn oorsprong in de aanpak Preventie

met Gezag. Preventie met Gezag zal ook in Roermond uitgerold worden met middelen vanuit het Rijk (2024-2027) met de inzet op het voorkomen van jonge aanwas.

Resultaten 2024 en doorkijk 2025

Om in 2025 verder door te pakken – en indien nodig – te her prioriteren blikken we terug op het UVP integrale veiligheid 2024. Welke doelen zijn behaald en welke extra inspanningen zijn er geleverd. Waar is onze capaciteit naar uitgegaan?

Deel 2 De veiligheidsaanpak 2024 in Vogelvlucht

Begin 2024 is het IVP 2024-2027 vastgesteld waarin drie strategische thema's zijn geprioriteerd: ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust.

Onderstaand een opsomming op hoofdlijnen van de inspanningen die op deze 3 thema's zijn verricht.

Het uitvoeringsprogramma (UVP) integrale veiligheid 2024, het Programmaplan Ondermijning en Plan van aanpak Maasplassen zijn vastgesteld. Het herijkte Bibob beleid is vastgesteld. Het Bibob-team is ingericht, waarbij we in het belang van de aanpak van ondermijning dit instrument stapsgewijs uitrollen en breder toepassen. Om de kennis en het bewustzijn in de organisatie te vergroten heeft het Bibob-team diverse presentaties verzorgd voor de collega's en vak afdelingen. Rondom de Maasplassen zijn succesvolle integrale handhavingsacties uitgevoerd en weten partners elkaar steeds beter te vinden. Veiligheid is meer zichtbaar, waardoor signalen van onze ketenpartners de gemeente steeds vaker bereiken. Om extra te kunnen investeren op het voorkomen van de 'jonge aanwas' die afglijden in de criminaliteit, heeft een succesvolle lobby richting het Ministerie van Justitie en Veiligheid plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot de toekenning van de middelen voor Preventie met Gezag 2024-2027 en de aanstelling van een projectleider Preventie met Gezag.

Medio 2024 is een beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid gestart in het team Veiligheid, met het taakaccent digitale Veiligheid. Het Team Bevolkingszorg (TBZ) heeft deelgenomen aan een oefening "Uitval vitale infra". In 2024 is het startjaar van het programma Hackshield succesvol afgerond. In samenwerking met scholen, de bibliotheek, jeugd- en jongerenwerk hebben de leerlingen hieraan deelgenomen. Hiermee is geïnvesteerd in het vergroten van de bewustwording op het gebied van digitale veiligheid onder de jongeren.

In 2024 zijn diverse trainingen gegeven aan professionals op het gebied van polarisatie en radicalisering. De methodiek voor de persoonsgerichte aanpak op het gebied van Contra Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER) is beschreven en wordt in 2025 vastgesteld.

Naast de drie strategisch geprioriteerde thema's is ingezet op het veilig houden van de wijken vanuit een gebiedsgerichte aanpak. Diverse panden en woningen zijn gesloten na het vinden van drugs of gevaar voor de openbare orde en veiligheid. Voor handhaving van de openbare orde is meerdere keren cameratoezicht ingezet. Om een openbare orde escalatie te voorkomen, is een veiligheidsrisicogebied ingesteld bij de Stationsomgeving.

Het coffeeshopbeleid is uitgevoerd inclusief de bijbehorende juridische procedures. Ook is stevig ingezet op de integrale aanpak om straathandel in het centrum van Roermond te voorkomen als gevolg van het sluiten van de coffeeshops.

Er zijn in 2024 voorbereidingen getroffen (opstellen beleidsregel, procesbeschrijving en aanpassing APV) voor de implementatie van de Wet aanpak woonoverlast in 2025. Hiermee hebben we een instrument in de integrale aanpak (vanuit leefbaarheid, veiligheid, ruimte, sociaal) van de woonoverlast-problematiek.

Hoewel in 2024 veel inspanningen zijn gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelstellingen uit het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027, is gebleken dat de uitdaging groot is om te balanceren tussen de dagelijkse, acute, wettelijk verplichte openbare orde vraagstukken (basis veiligheid) en de inzet op de ontwikkeling binnen de drie geprioriteerde thema's. In combinatie met een aantal personeelsswisselingen inherent aan de huidige arbeidsmarkt, is gebleken dat vooral in de basisveiligheid een grote opgave ligt met betrekking tot het beschrijven en/of actualiseren van werkprocessen, samenwerkingsafspraken en beleidsstukken. Dit betekent dat in 2025 met name geïnvesteerd wordt op inspanningen die bijdragen aan de overkoepelende ambitie uit het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027: 'de basis op orde'.

Deel 3 Een brede inzet met accenten 2024-2027

Zoals beschreven in hoofdstuk 2 kenmerkt de veiligheidsaanpak in Roermond zich door een brede (ad hoc) inzet met accenten. De brede aanpak is gebaseerd op de VNG-methode Kernbeleid Veiligheid.

We onderscheiden zes veiligheidsvelden:

1. Veilige woon- en leefomgeving.
2. Bedrijvigheid en veiligheid.
3. Jeugd en veiligheid.
4. Fysieke veiligheid.
5. Integriteit en veiligheid.
6. Digitale veiligheid.

Met daarbinnen specifieke veiligheidsthema's (zie bijlage 1). De accenten worden bepaald in de vierjaarlijkse integrale veiligheidsplannen met jaarlijkse uitvoeringsplannen.

Naast de drie geprioriteerde thema's waarop we programmatisch met elkaar werken zijn er een heel aantal veiligheidsthema's die vallen onder de reguliere taken van team veiligheid. We constateren dat er vooral in de basisveiligheid een grote opgave ligt met betrekking tot beschrijven van processen, de taakverdeling. Door voorrang te geven aan en in te zetten op **de basis op orde**, kunnen we beter uitvoering geven aan deze reguliere taken en houden we de basisveiligheid binnen Roermond op peil.

Waarbij onderstaande doelstellingen uit het IVP 2024-2027 de belangrijkste voorwaarden zijn om de basis in orde te brengen:

- Sterkere informatiepositie
- Krachtigere ketensamenwerking (intern en extern)

Naast de reguliere taken (zie bijlage 2) is veiligheid bij uitstek dynamisch en hebben we te maken met soms grote incidenten die meteen aandacht en capaciteit nodig hebben. We moeten daarom met elkaar scherpe keuzes maken in wat wij wel doen en wat niet. De werkdruk is - inherent aan het thema veiligheid - vaak hoog. Om de inspanningen binnen dit UVP integrale veiligheid 2025 te kunnen halen zullen wij soms "nee" moeten zeggen tegen zaken die niet meteen hoogste prioriteit hebben.

Deel 4 IVP en UVP: resultaten accentaanpak 2024 en doorkijk 2025

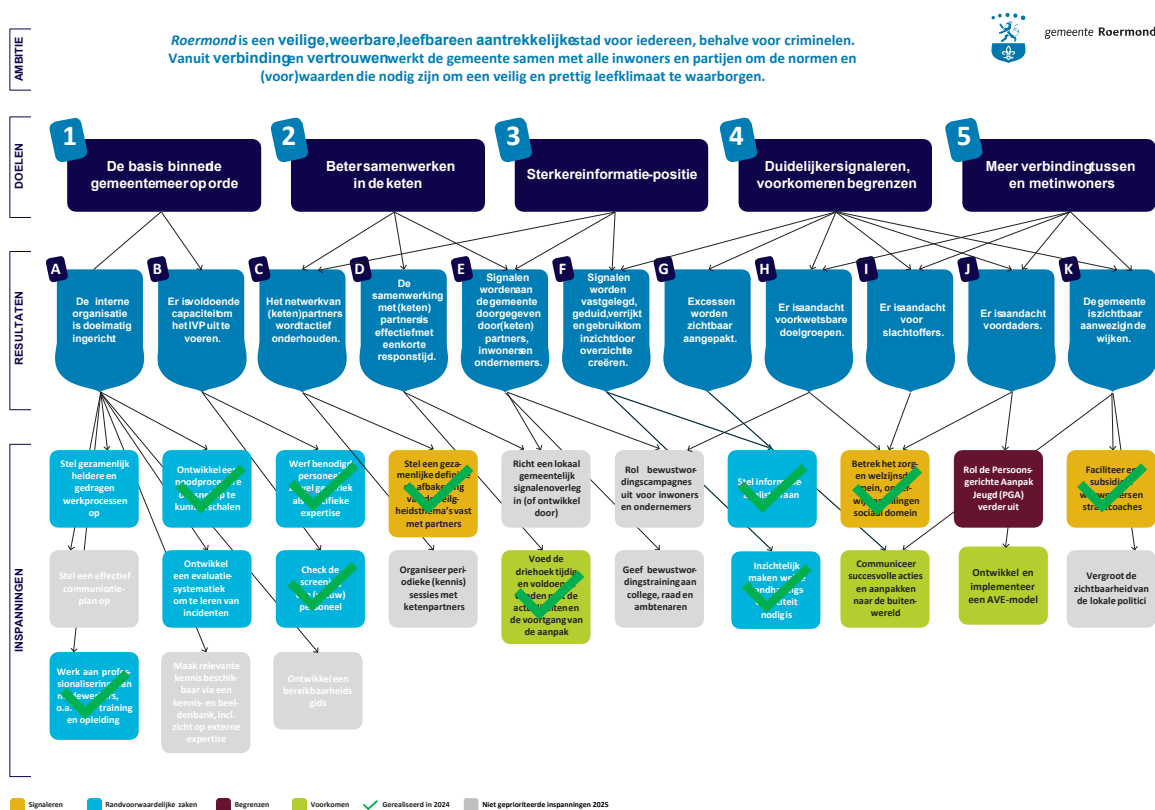
Vanuit het Doelen Inspanningen Netwerk (DIN) zoals beschreven in het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 maken we de vertaling naar geprioriteerde inspanningen en acties voor de jaarlijkse uitvoeringsplannen. Hiermee is duidelijk te zien welke inspanningen geprioriteerd en/of behaald zijn.

Het IVP kent niet voor niets een meerjarige doorlooptijd waarin we prioriteren in de inspanningen. In 2024 zijn al diverse inspanningen uitgevoerd een aantal richten we de randvoorwaarden in om de inspanningen voor de andere jaren te kunnen uitvoeren. Mogelijk dat er in de komende jaren inspanningen bij komen of dat er een verlegging in de focus of prioritering komt ingegeven door maatschappelijke ontwikkelingen. We zijn hierin adaptief en wendbaar. Dit laatste is ook nodig gebleken vanwege uitval van medewerkers en het niet tijdig kunnen werven van een medewerker voor het thema digitale veiligheid. We werken op verschillende snelheden aan de programmatische lijnen. Zo is er veel ontwikkeling op het thema de basis op orde en het thema Ondernijning. Omdat er lange tijd geen adviseur was voor het thema digitale veiligheid is hier werk aan de winkel. Wel zijn we daar aangehaakt bij de juiste regionale en landelijke netwerken. Voor het thema maatschappelijke onrust is er veel op orde al maar is er nog een ontwikkelslag nodig.

4.1 Basis op orde

In de onderstaande DIN is te zien welke inspanningen we in 2024 verrichten om een aantal van de gestelde doelen binnen het IVP te behalen. Niet alles is mogelijk en daarom hebben we keuzes gemaakt en ook moeten maken.

4.1.1 DIN Basis op orde

Afbeelding 1: DIN De basis op orde

4.1.2 Gerealiseerde inspanningen 2024

Inspanningen	Wat hebben we gedaan?
Werk aan professionalisering van medewerkers o.a. door training en opleiding	In 2024 hebben verschillende collega's (veiligheid, stadstoezicht, VTH) de basisopleiding BIBOB gevolgd, zijn verdiepende BIBOB opleidingen gevolgd, zijn congressen bezocht en worden trainingen verzorgd aan interne collega's.
Ontwikkel een noodprocedure om snel op te kunnen schalen	Er is een noodprocedure rampen-en crisisbeheersing opgeleverd en besproken met de burgemeester. Werkafspraken rondom opschalen lokale Driehoek.
Werk benodigd personeel, zowel generiek als specifieke expertise	In 2024 is een BIBOB onderzoeker, een medewerker crisisbeheersing, een senior jurist, twee OOV-ers en een medewerker bijzondere wetten gestart binnen het cluster leefbaarheid & veiligheid. Het blijft echter een dynamisch proces door de vele personele ontwikkelingen binnen het cluster.
Check de screening van (nieuw) personeel	(Nieuwe) medewerkers binnen team veiligheid beschikken over een VOG-P.
Stel een gezamenlijke definitie en afbakening van de veiligheidsthema's vast met partners	In het programmaplan Ondermijning, het IVP en projectplan Maasplassen is met partners gewerkt aan het gezamenlijk afbakenen van de thema's.
Voed de driehoek tijdig en voldoende met de actualiteiten en de voortgang van de aanpak	Eind 2024 zijn werkafspraken gemaakt in de driehoek; de driehoek komt 4 keer per jaar samen en de agenda wordt (ambtelijk) voorbereid met OM, Politie en Gemeente. Het doel is om data en informatie gestuurd te werken aan de hand van een integraal veiligheidsbeeld.
Stel informatieanalisten aan	De informatieanalist (medewerker informatievoorziening) is aangesteld bij het cluster IV en biedt ondersteuning aan team veiligheid. De samenwerking wordt opgezet.
Inzichtelijk maken welke handhavingscapaciteit nodig is	Er is inzichtelijk gemaakt welke handhavingscapaciteit nodig is voor uitvoering van het UVP 2025. Dit dient als input voor de inzet van politie en stadstoezicht.
Betrek het zorg- en welzijnsdomein, onderwijsinstellingen sociaal domein	In het ontwikkelen en het tot stand komen van het convenant veilige school, aanpak jeugdgroepen en preventie met gezag worden de partners betrokken.
Faciliteer en subsidieer wijkwerkers en straatcoaches	Wijkwerkers en straatcoaches worden structureel gesubsidieerd en gefaciliteerd door de gemeente Roermond. Ook worden trainingen aangeboden en kennis gedeeld op diverse veiligheidsthema's.

4.1.3 Geprioriteerde inspanningen 2025

Inspanningen	Wat gaan we doen?
Stel gezamenlijk heldere en gedragen werkprocessen op	In 2025 gaan we verder met het opstellen van werkprocessen, benodigde veiligheidspartners worden hierbij betrokken.
Ontwikkel een evaluatiesystematiek om te leren van incidenten	In 2025 wordt een evaluatiesystematiek opgesteld voor incidenten waarbij de Officier van dienst bevolkingszorg (OvdBz) voor de gemeente Roermond betrokken is.
Communiceer succesvolle acties en aanpakken naar de buitenwereld	Op projecten communiceren we, daar waar mogelijk, onze successen. Bijvoorbeeld Maasplassen, vuurwerk en Coffeeshops. Indien nodig zetten we extra capaciteit in op het gebied van communicatie.
Rol de Persoons- gerichte Aanpak Jeugd (PGA) verder uit	Onder de vlag van Preventie met gezag (Pmg) wordt een groepsaankpak overlastgevenede en criminele jeugd ontwikkeld. In deze aanpak wordt de rol van het Zorg en Veiligheidshuis Midden Limburg (ZVHML) onderzocht en op welke wijze de PGA jeugd het beste uitgerold kan worden.
Ontwikkel en implementeer een AVE-model	In 2025 zetten we de eerste stappen om het AVE-model te ontwikkelen en implementeren, waarbij de samenwerking in de regio opgezocht wordt.

4.2 Ondernijning

Ambitie: Een weerbaar Roermond waar *ondernijning* beheersbaar is.

Afbeelding 2: DIN Ondernijning

Om de ambitie voor Ondernijning na te streven heeft de burgemeester het volgende uitgangspunt benoemd: Voorkomen waar het kan en krachtig optreden wanneer dit moet. Gegeven de context in Roermond, de complexiteit van het vraagstuk en het feit dat de gemeentelijke aanpak van ondernijning nog sterk in ontwikkeling is, is het niet realistisch om te ambiëren dat ondernijning volledig kan worden verdreven uit de gemeente Roermond. Daarom is gekozen voor de term 'beheersbaar'. De gemeente Roermond stelt zichzelf vier doelen voor de komende jaren binnen de aanpak van ondernijning. Deze vier doelen dragen eraan bij dat de weerbaarheid tegen ondernijning wordt vergroot en de effecten van ondernijning beheersbaar worden en blijven.

4.2.2 Gerealiseerde inspanningen 2024

Inspanningen	Wat hebben we gedaan?
Sluit aan bij Meld Misdaad Anoniem	De gemeente Roermond is aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Hierdoor krijgen wij meer zicht op signalen.
Besteed aandacht aan de screening van (nieuw) personeel	(Nieuwe) medewerkers binnen team veiligheid beschikken over een VOG-P.
Neem een informatieanalist/criminoloog aan	De informatieanalist (medewerker informatievoorziening) is aangesteld bij het cluster IV en biedt ondersteuning aan team veiligheid. De samenwerking wordt opgezet.
Besteed aandacht aan informatiebeveiliging en autorisatieniveaus	Er zijn meerdere Data protection impact assessments (DPIA's) uitgevoerd op het gebied van veiligheid zoals cameratoezicht en Bibob.
Richt een Bibob-team in met tenminste een programmamanager, coördinator en onderzoeker	Het Bibob-team is gerealiseerd.
Organiseer een driehoek plus overleg waarin de aanpak van ondermijning structureel wordt besproken	Een eerste driehoek plus (RIEC, belastingdienst) is samengekomen. Indien nodig komt de driehoek plus vaker bij elkaar.
Implementeer en voer de Limburgse Norm uit	In 2024 is ondermijning opgenomen in de bestuurlijke plannen, is specifiek beleid (Bibob) voor de aanpak van ondermijning vastgesteld en zijn andere afdelingen zijn proactief benaderd voor beleidswijzigingen. We hebben deel genomen aan trainingen en bijeenkomsten van het RIEC. We hebben een ondermijningstafel ingericht, ontwikkelen het Lokaal Informatie Overleg Ondermijning (LIOO) door en zorgen voor bewustwording binnen de eigen organisatie. In 2025 implementeren en voeren we de thema's en actiepunten in het kader van Informatie & informatiebeveiliging en Beleid en handhaving uit.
Stel een gezamenlijke definitie van ondermijning vast met partners	In het programmaplan Ondermijning is een definitie van ondermijning vastgesteld.
Voer het project Preventie met Gezag uit	Vanuit het Ministerie J&V ontvangen wij incidentele gelden om het project Preventie met Gezag 2024-2027 uit te voeren. In 2024 is de projectleider Preventie met Gezag is gestart en gestart met de uitvoering van het project.
Verzorg een training opstellen bestuurlijke rapportage voor de politie	Begin 2024 heeft een training opstellen bestuurlijke rapportage voor de politie plaatsgevonden.
Ondersteun de werkzaamheden van straatcoaches	Er heeft afstemming plaatsgevonden met het sociaal domein over de inzet van straatcoaches. De straatcoaches worden actief betrokken bij projecten, incidenten en het vroegtijdig signaleren en voorkomen van jonge aanwas.
Organiseer integrale handavingscontroles in de wijken	Controles op de Maasplassen hebben plaatsgevonden (zaaknummer 18121-2024). Deze controles dragen bij aan het versterken van de informatiepositie op het water. Daarnaast heeft een integrale handavingsactie plaatsgevonden in het kader van voorkomen van drugsoverlast naar aanleiding van het verplaatsen van de Coffeeshops in de Binnenstad.

Voer het plan 'Veilig Maasplassengebied' uit	Het project (gedeelte ondermijning) wordt uitgevoerd tot en met 2027. Er zijn werkgroepen geformeerd die toezien op de bewustwording en handhaving in het kader van ondermijning.
--	---

4.2.3 Geprioriteerde inspanningen 2025

Inspanningen	Wat gaan we doen?
Organiseer bewustwordings- trainingen voor interne collega's	Onder de vlag van PMG worden netwerkbijeenkomsten georganiseerd en worden trainingen gegeven om de bewustwording te verhogen en een breder draagvlak te creëren. Kennis vergroten van interne collega's: hoe signaleer je risicofactoren. Training integriteit voor bestuurders en ambtenaren Trainen van medewerkers van de gemeente op weerbaarheid / bewustwording van en het nemen van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor ondermijning Voorlichtingssessies organiseren over de gevaren van crimineel gebruik van panden.
Zorg voor één aanspreekpunt ondermijning per cluster	In het cluster L&V start in 2025 een beleidsadviseur OOV met het taakaccent ondermijning. Deze medewerker zorgt voor de borging van een aanspreekpunt ondermijning per cluster. Bij stadstoezicht zal één BOA zich specialiseren op het thema ondermijning.
Informeert het college en de raad i.h.k.v. bewustwording samen met het RIEC	In 2025 zal het IOB jeugd en het IOB algemeen gepresenteerd worden aan het college. Op deze manier wordt een beter inzicht verkregen en de bewustwording verhoogd.
Ontwikkel het intern lokaal overleg ondermijning door (zowel potentiële RIEC-casus als andersoortige ondermijnings- signalen)	In 2025 wordt ingezet op commitment vanuit de andere domeinen, wordt het Lokaal informatie Overleg Ondermijning (LIOO) verder door ontwikkeld en zal aansluiting gezocht worden met het ACT! Midden-Limburg.
Richt een wijkjeugdrisico-overleg (of op school) in met ketenpartners	In 2025 wordt vanuit het programma Preventie met gezag een start gemaakt met het ontwikkelen en implementeren van de groepsaankpak overlast gevende en criminele jongeren volgens het 7-stappen model. Het inrichten van een wijkjeugdrisico-overleg wordt geprioriteerd.

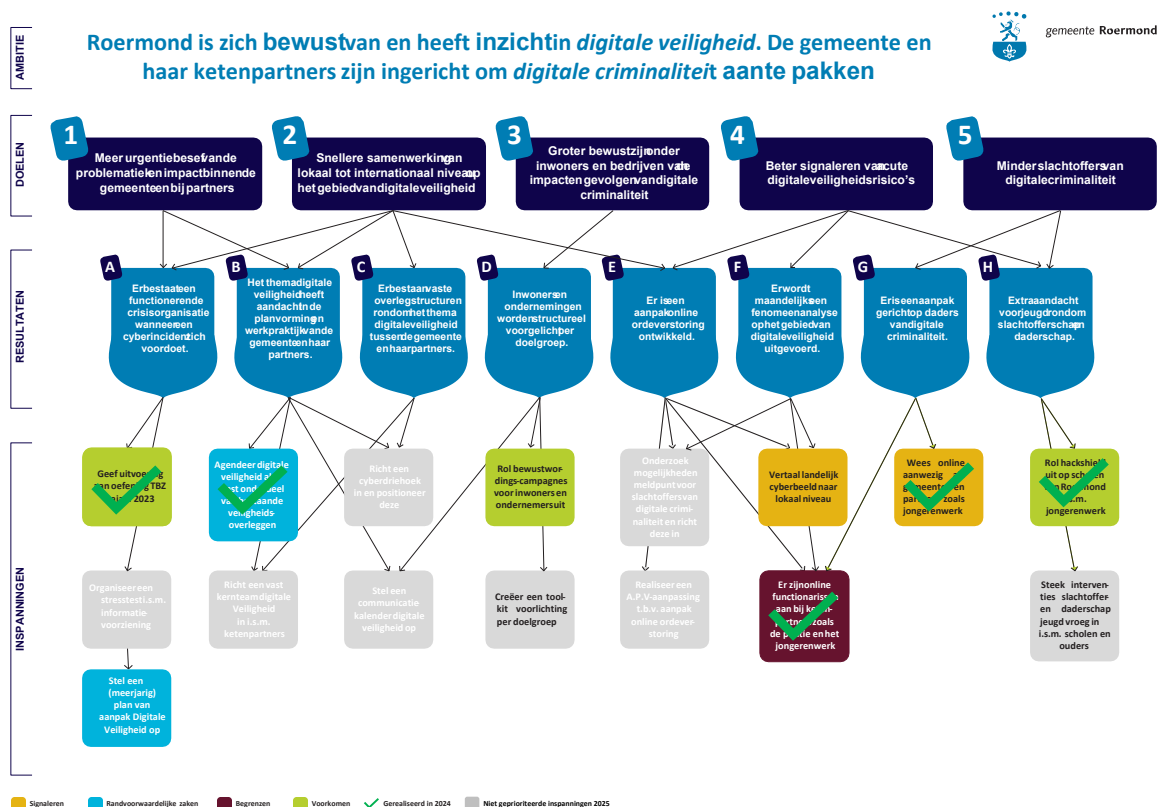
Rol de Persoons- gerichte Aanpak Jeugd (PGA) verder uit	Vanuit het programma Preventie met gezag wordt een groepsaanpak overlastgevenede en criminele jeugd ontwikkeld. In deze aanpak wordt de rol van het ZVHML onderzocht en op welke wijze de PGA jeugd het beste uitgerold kan worden.
Organiseren inloospreekuur school en veiligheid	In 2025 wordt het convenant VIOS opgeleverd en ondertekent. Binnen het VIOS en Pmg wordt onderzocht of het inrichten van een inloospreekuur school en veiligheid mogelijk is.
Host het Congres Ondernijning 2025	Door het hosten van het landelijke Congres Ondernijning op 18 & 19 september 2025 halen we kennis- en expertise op het gebied van ondernijning naar Roermond Onze medewerkers en regionale partners nemen deel aan het Congres.

4.3 Digitale veiligheid

Ambitie: Roermond is zich **bewust** van en heeft **inzicht** in **digitale veiligheid**. De gemeente en haar ketenpartners zijn ingericht om digitale criminaliteit **aan te pakken**.

4.3.1 DIN Digitale veiligheid

In de onderstaande afbeelding is te zien welke resultaten en inspanningen we gaan behalen in 2024. De grijs gekleurde vakjes zullen in de UVP's van de volgende jaren behaald worden.

Afbeelding 3: DIN Digitale veiligheid

De gemeente Roermond stelt zichzelf vijf doelen voor de komende jaren binnen de aanpak van digitale veiligheid. Deze vijf doelen dragen eraan bij dat de gemeente meer inzicht krijgt in de problematiek, zich bewust is van de risico's en samen met haar ketenpartners is ingericht om dit thema aan te pakken. De doelen beogen een verandering te bewerkstelligen en beschrijven de gewenste situatie in de toekomst. Hieronder worden ze kort toegelicht. Ook wordt de link met de ambitie uitgelegd.

4.3.2 Gerealiseerde inspanningen 2024

Inspanningen	Wat hebben we gedaan?
Geef uitvoering aan oefening TBZ najaar 2023	De oefening TBZ is doorgeschoven van 2023 naar het voorjaar 2024 waarbij het accent lag op digitale veiligheid.
Agendeer digitale veiligheid als vast onderdeel van bestaande Veiligheid overleggen	In 2024 is een beleidsadviseur OOV met het taakaccent digitale veiligheid aangenomen, de digitale wijkagent maakt deel uit van het basisteam Roermond waardoor het thema digitale veiligheid geborgd wordt binnen de bestaande veiligheid overleggen.
Er zijn online functionarissen aan bij keten- partners zoals de politie en het jongerenwerk	Het jongerenwerk (namens gemeente) en politie hebben medewerkers aangesteld die online aanwezig zijn.
Wees online aanwezig als gemeente en partners zoals jongerenwerk	Het jongerenwerk (namens gemeente) en politie hebben medewerkers aangesteld die online aanwezig zijn.
Rol Hackshield uit op scholen van Roermond i.s.m. jongerenwerk	Het eerste jaar Hackshield is met succes afgerond met een feestelijke huldiging waarop we vele positieve reacties op hebben ontvangen.

4.3.3 Geprioriteerde inspanningen 2025

Inspanningen	Wat gaan we doen?
Stel een (meerjarig) plan van aanpak Digitale Veiligheid op	In 2025 wordt een 'programmaplan' met daarin opgenomen de uitwerking van het thema Digitale Veiligheid. In dit plan worden onder andere de verschillende doelgroepen uitgewerkt, en de rol van de gemeente en partners in dit proces.
Rol bewustwordingscampagnes voor inwoners en ondernemers uit	Voor alle inwoners en specifieke doelgroepen zullen verschillende campagnes worden uitgerold. Denk hierbij alvast aan de volgende doelgroepen: Jongeren Ouderen/senioren Ondernemers
Vertaal landelijk cyberbeeld naar lokaal niveau	Er zal een verdere vertaling plaatsvinden van het landelijke cyberbeeld naar lokaal niveau. Lokaal vinden overleggen plaats met de digitale wijkagent.

4.4 Maatschappelijke onrust

Ambitie: Een veilig Roermond heeft en geeft inzicht in impactvolle gebeurtenissen voor de gemeenschap. De gemeente stelt zich lerend op en werkt vanuit verbinding en vertrouwen samen met alle inwoners en partijen om zoveel mogelijk disruptieve onrust te voorkomen. Daarbij heeft zij aandacht voor de weerbaarheid van personen en instituties en handhaaft zij duidelijke kaders.

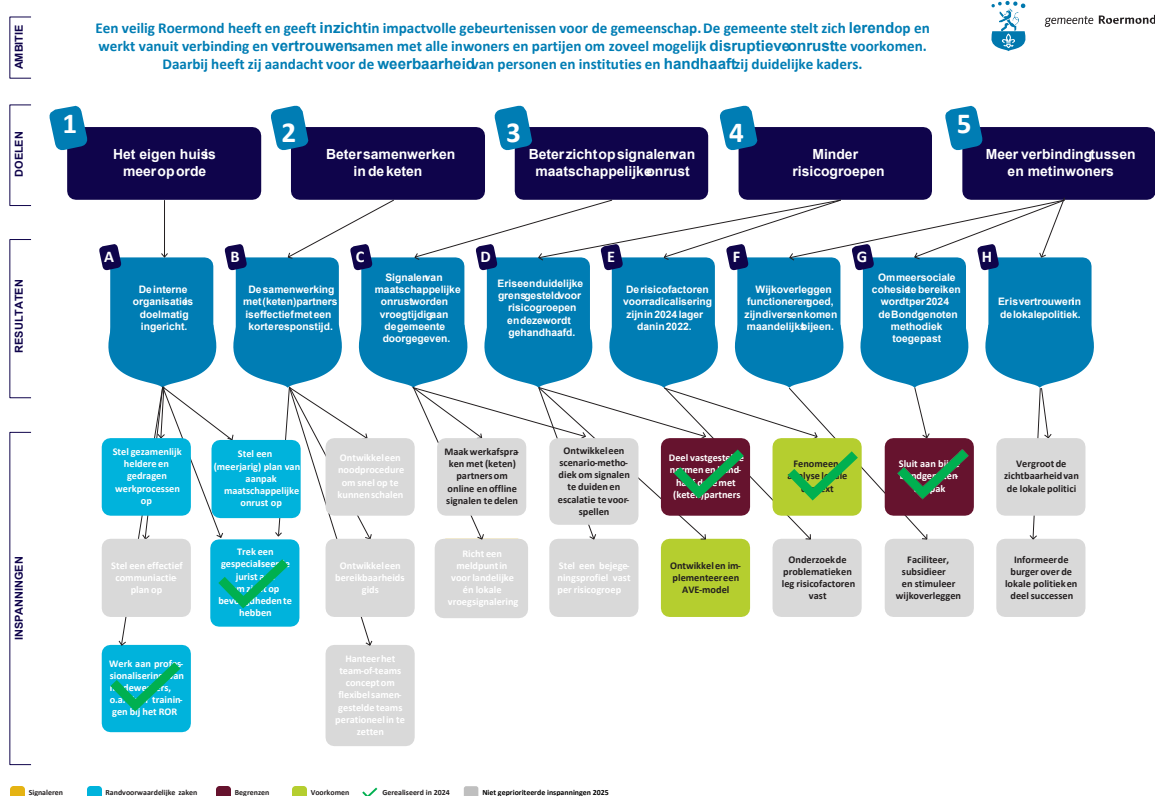
Maatschappelijke Onrust is een fenomeen wat zich moeilijk laat vatten in een eenduidige definitie. Dit hangt samen met het feit dat hier vanuit verschillende visies en rolopvattingen naar gekeken kan worden. Bovendien is het een maatschappelijk vraagstuk wat voortdurend aan verandering onderhevig is, waar oorzaak en gevolg niet eenduidig te duiden zijn en waar geen makkelijke standaard oplossing voor voorhanden is. Met deze kenmerken moeten we rekening houden in de aanpak ervan. Daarnaast houden we rekening met het actuele dreigingsniveau en de weerbaarheid en veerkracht binnen de samenleving. Het dreigingsniveau in Nederland staat sinds december 2023 op niveau 4 van 5, wat betekent dat de kans op een aanslag reëel is. Dit alles maakt dat voortdurende aandacht en inzet op maatschappelijke onrust en de hiermee samenhangende problematiek en opgaven noodzakelijk is. Ook als de dreiging die ervan uit gaat afneemt en het ogenschijnlijk rustig is in de stad.

Om toch enig houvast te bieden en kaders te stellen aan de reikwijdte van onze aanpak beperken we ons primair tot de fenomenen samenhangend met Maatschappelijke onrust die (kunnen) leiden tot een (dreigende) openbare orde verstoring. Concreet betekent dit voor gemeente Roermond dat we inzetten op drie thema's¹ binnen het fenomeen maatschappelijke onrust:

- Maatschappelijke spanningen en onrust
- Radicalisering, extremisme en terrorisme
- Ongewenste polarisatie

¹ Deze thema's en de werking ervan zullen uitvoerig aan de orde komen in het afzonderlijke plan van aanpak/ programma plan Maatschappelijke Onrust.

4.4.1 DIN Maatschappelijke onrust

Afbeelding 4: DIN Maatschappelijke onrust

4.4.2 Gerealiseerde inspanningen 2024

Inspanningen	Wat hebben we gedaan?
Werk aan professionalisering van medewerkers, o.a. door trainingen bij het ROR	Vanuit Roermond organiseerden we deskundigheidsbevordering voor Limburgse professionals op het thema. In totaal vonden in het najaar 8 trainingen plaats, waar ruimte was voor zo'n 120 deelnemers. Specifiek voor Midden Limburg hebben we daarnaast een tweetal workshops aangeboden over radicalisering, waarbij we specifiek zijn ingegaan op rechtsextremisme en straatsignalen.
Trek een gespecialiseerde jurist aan om zicht op bevoegdheden te hebben	Jurist met het taakaccent Openbare Orde en Veiligheid is aangesteld.
Deel vastgestelde normen en handhaaf deze met (keten)partners	In 2024 is de methodiek PGA-CTER beschreven als fundament voor het implementatietraject van de Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten
Fenomeen-analyse lokale context	De Universiteit van Maastricht heeft een concept QuickScan opgeleverd op provinciaal niveau.

Sluit aan bij bondgenoten aanpak/ investeer in je netwerk (verbinding met en tussen inwoners)	Christoffeltafel (een overleg gremium waarin laagdrempelig verbinding wordt gemaakt en gehouden met verschillende religieuze stromingen en minderheden in onze samenleving). gecontinueerd na in 2023 hiermee gestart te zijn
Stel een meerjarig plan van aanpak op het thema MO op.	Aanvang met de contouren van een breed programmaplan/ plan van aanpak, wat het fundament vormt onder te nemen stappen.

4.4.3 Geprioriteerde inspanningen 2025

Inspanningen	Wat gaan we doen?
Stel gezamenlijk heldere en gedragen werkprocessen op	De interne werkprocessen en bijbehorende beleidsregels en/ of regelgeving rondom Wet openbare manifestaties (WOM) worden herzien.
Werk aan professionalisering van medewerkers door deskundigheidsbevordering	Trainingen worden verzorgd voor medewerkers, om meer bewustwording te creëren en uitingen te herkennen.
Stel een (meerjarig) plan van aanpak maatschappelijke onrust op	In 2024 is gestart met het ontwikkelen van het plan van aanpak maatschappelijke onrust en naar verwachting wordt deze in 2025 opgeleverd.
Stel een regionale coördinator CTER aan	In mei 2025 start de regionale coördinator CTER binnen het team Veiligheid van de gemeente Roermond.
Ontwikkel en implementeer een AVE-model	In 2025 zetten we de eerste stappen om het AVE-model te ontwikkelen en implementeren, waarbij de samenwerking in de regio opgezocht wordt.
Investeer in de vorming van een bondgenoten netwerk samen met Politie BT Roermond	We organiseren een startbijeenkomst om de juiste bondgenoten te vinden, binden en behouden.
We versterken de verbinding met de wijkteams	We bespreken de polarisatiedynamiek met alle wijkteams en bezien de mogelijkheden tot uitvoering van een polarisatieverkenning op wijkniveau
Bezien de concretisering van preventieve aanpak/ inspanningen	We gaan aan de slag met het operationaliseren en beleidsmatig vastleggen van preventieve inspanningen (specifiek en generiek) van CTER in navolging van het traject wat in 2024 in Midden-Limburg is uitgevoerd door Sherazade Advies. We bezien welke aanbevelingen kansrijk zijn en wanneer deze mogelijk kunnen worden uitgevoerd.
We implementeren de Wet Gegevensverwerking Persoonsgerichte aanpak en terroristische activiteiten	De vaststelling van de wet wordt, in samenwerking met onze partners in de provincie vertaald tot concrete werkprocessen binnen de Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering.

Bijlage 1 Overzicht veiligheidsvelden en thema's 'Basisveiligheid'

1. Veilige woon- en leefomgeving	2. Bedrijvigheid en veiligheid	3. Jeugd en veiligheid	4. Fysieke veiligheid	5. Integriteit en Veiligheid	6. Digitale veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	2.1 Veilig winkelgebied	3.1 Jeugdoverlast	4.1 Verkeers- veiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering	6.1 Kwetsbaarheid van informatie
1.2 Fysieke veiligheid	2.2 Veilige bedrijventerreinen	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individueel probleem jongeren	4.2 Brandveiligheid	5.2 Georganiseerde /ondermijnende criminaliteit	6.2 Kwetsbaarheid van systemen
1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en 'high impact' criminaliteit	2.3 Veilig uitgaan	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	4.3 Externe veiligheid/ Omgevings- veiligheid	5.3 Weerbare overheid/ weerbaar bestuur	6.3 Gedigitaliseerde criminaliteit
1.4 Subjectieve veiligheid	2.4 Veilige evenementen	3.4 Veilig in en om de school	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5.4 Informatie- veiligheid	6.4 Online aangejaagde orde verstoring
	2.5 Veilig toerisme			5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	

Figuur 1 Overzicht van de VNG kernthema's. In deze weergave zijn de geprioriteerde thema's uit het IVP gearceerd.

Bijlage 2 ‘Basisveiligheid’: inzet op brede veiligheidsthema’s 2025

1.1. Sociale kwaliteit:

- Waar preventieve maatregelen onvoldoende blijken om de leefbaarheid en veiligheid te waarborgen, schromen we niet om (stevig) repressief op te treden. De wet Damocles, wet Victoria en de wet Aanpak Woonoverlast geven de burgemeester de bevoegdheid om bestuursrechtelijke maatregelen toe te passen. Denk hierbij aan gedragsaanwijzingen, gebiedsverboden en woningsluitingen. Waarbij de bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en civielrechtelijke maatregelen elkaar versterken.
- De samenleving wordt steeds complexer en een aantal inwoners worstelt daarmee en komt in de problemen. Die problemen kunnen de oorzaak vormen voor overlast gevend en crimineel gedrag waardoor de veiligheid en leefbaarheid in de wijken en buurten onder druk komen. Dan is het belangrijk dat er gericht wordt ingegrepen. Dat gericht en effectief ingrijpen vraagt om intensieve samenwerking tussen de partners. Duidelijke proces- en/of casusregie in (complexe) cases op het snijvlak tussen zorg- en veiligheid geven we daarin bijzondere aandacht.
- Bij personen met onbegrepen gedrag zorgen we er met partners voor dat er gericht zorg wordt ingezet om verdere escalaties te voorkomen. Ook zoeken we aansluiting bij de persoonsgerichte aanpak voor personen met onbegrepen gedrag vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis.
- We voeren periodieke controles uit met de Task Force Over bewoning (TFO). Bij illegale bewoning hebben we naast aandacht voor het tegengaan van overlast, focus op de onderliggende problematiek (bijv. afpersing, mensenhandel en uitbuiting).
- Op basis van de Bestuurlijke Informatie Justitiabelen (BIJ) over de aanstaande terugkeer ex-gedetineerden maken we in samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis vroegtijdig risico inschattingen om mogelijke escalaties naar aanleiding van een terugkeer te beperken en/of te voorkomen.
- Waar nodig zetten we noodverordeningen en spoedaanwijzingsbesluiten in bij acute situaties en bij dreigende openbare orde verstoringen;
- We zetten cameratoezicht in en evalueren het cameratoezicht beleid. Op basis daarvan bepalen we de toekomstige inzet. In samenhang en relatie met de evaluatie geven we uitvoering aan de motie 24M19 ‘Gepaste inzet van cameratoezicht in Roermond’.

1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en High Impact Crimes (HIC) criminaliteit:

- We stellen een handhavingsarrangement met de politie op om verdere afspraken te maken over de samenwerking tussen de politie en de boa's. Om elkaar goed aan te vullen en te versterken.
- Nemen deel aan de week van de Veiligheid.
- We sluiten aan bij het donkere dagen offensief.
- We zetten in op effectieve daderaanpak en nazorg ex-gedetineerden. Deze daderaanpak loopt onder andere via het Zorg- en Veiligheidshuis. Een goede samenwerking van alle relevante partijen uit het zorg, veiligheids- en justitiedomein draagt bij aan vermindering van recidive.

1.4 Subjectieve veiligheid / veiligheidsgevoel:

- We nemen elke twee jaar deel aan de veiligheidsmonitor op wijkniveau en gebruiken we de resultaten om te prioriteren in onze veiligheidsaanpak.
- We blijven bewoners initiatieven zoals Buurt WhatsApp en buurtpreventie faciliteren en ondersteunen.

2.1 Veilig winkelgebied:

- Samen met ondernemers pakken we veiligheidsproblemen actief aan. Onder andere door een goede samenwerking tussen de beveiligingsbedrijven, boa's en politie. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met ondernemers in het centrum, de winkelstraatmanager (WSM), het Retail Interventie Team (RIT), politie en boa's. Door de handen in een te slaan verbeteren we de veiligheid van de omgeving én verbeteren we tegelijk ook het ondernemersklimaat.

2.2 Veilige bedrijventerreinen:

- We adviseren bij verkeersveiligheid vraagstukken op bedrijventerreinen.
- Aansluiting bij het ACT! Midden-Limburg en deelname aan integrale controles zijn voorzien voor Q2 2025.

2.4 Veilige evenementen:

- Organisatoren zijn verantwoordelijk voor een veilig verloop van een evenement, maar het is en blijft een samenspel om er voor te zorgen dat onze inwoners kunnen genieten van aantrekkelijke evenementen in de stad waarbij de veiligheid is gewaarborgd.
- We houden rekening met schaarse beschikbaarheid vanuit hulpdiensten. Grote evenementen waar inzet nodig is van politie en andere hulpdiensten melden we tijdig aan en bereiden we samen goed voor. Zodat risico's tijdig in kaart worden gebracht en passende maatregelen genomen worden om de veiligheid te borgen.
- Tijdens (grootschalige) evenementen zorgen we voor voldoende toezicht en handhaving om de veiligheidsvoorschriften te controleren en toe te zien op een ordelijk en veilig verloop.

2.5 Veilig toerisme:

- Het toerisme in onze stad kenmerkt zich veelal door dagtoerisme. We spannen ons maximaal in om bezoekers van onze stad een mooie, positieve en veilige ervaring op te laten doen. Bij de inzet van handhaving capaciteit houden we hiermee rekening, zodat er op dagen en tijden waarop het drukker is in de stad er een extra oogje in het zeil wordt gehouden. Bijzondere aandacht gaat uit naar de Maasplassen in het kader van het project Veilige Maasplassen.

3.3 Jeugd, alcohol en drugs:

- Verbindingen tot stand brengen tussen de aanpak van 'complexe casuïstiek' (zorg en veiligheid), drank- en horecabeleid, uitgaansbeleid, evenementenbeleid, 'paracommercie'-beleid, coffeshopbeleid.

4.1 Verkeersveiligheid:

- We adviseren bij het Verkeersplan en leggen de verbinding met VIOS.

4.4 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing:

- Als gemeente hebben we 24/7 een Veiligheidspiket dat samen met de piketfunctionarissen van de Veiligheidsregio Noord- en Midden Limburg paraat is om tijdens crisis en rampen op te kunnen treden.
- Hierbij zetten we in op het versterken en professionaliseren van een goede en interne crisisstructuur waarbij alle clusters weten wat er van hen verwacht wordt op welk moment.
- We bereiden ons samen met de partners zo goed als mogelijk voor op (langdurige en onbekende) crises. We brengen risico's en scenario's in beeld. Het handelingsperspectief bij flexibele opschaling bij onbekende crises is geborgd.

5.1 Polarisatie en Radicalisering:

- We continueren onze aanpak in het voorkomen, bestrijden en aanpakken van polarisatie en radicalisering.
- Binnen de aanpak van persoonsgerichte casuïstiek maken we gebruik van expertise van het Zorg- en Veiligheidshuis en het Expertteam radicalisering.

5.2 Georganiseerde/Ondermijnende Criminaliteit:

- We geven uitvoering aan het programmaplan Ondermijning.